

POSTANOWIENIE

Dnia 26 lutego 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Barbara Skoczowska (przewodniczący)

SSN Dariusz Świecki (sprawozdawca)

SSN Andrzej Ryński

w sprawie M. R.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 26 lutego 2014 r.,

w przedmiocie wznowienia postępowania z urzędu

postanowił:

nie stwierdzić podstaw do wznowienia postępowania z urzędu.

UZASADNIENIE

Obrońca wyznaczony skazanemu z urzędu do zbadania podstaw złożenia wniosku o wznowienie postępowania, poinformował na piśmie Sąd Najwyższy o braku takich podstaw. Jednocześnie w tym piśmie obrońca zasygnalizował, że dostrzega uchybienie w postaci bezwzględnej przyczyny odwoławczej z art. 439 § 1 pkt 10 k.p.k. polegające na nieobecności obrońcy skazanego podczas rozprawy głównej przed Sądem Okręgowym w W. w dniu 25 maja 2011 r. przez około 15-20 min., pomimo tego, że w świetle art. 80 k.p.k. obecność obrońcy była obowiązkowa.

Prokurator Prokuratury Generalnej w przedstawionym na piśmie stanowisku w tej kwestii nie stwierdził podstaw do wznowienia postępowania z urzędu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

W kwestii wznowienia postępowania z urzędu w zakresie zasygnalizowanym przez obrońcę skazanego stwierdzić należy, co następuje. Otóż z protokołu rozprawy głównej z dnia 25 maja 2011 r. wynika, że rozprawa rozpoczęła się o

godzinie 9:00, doprowadzono czterech oskarżonych z Zakładu Karnego, w tym M. R., który występował ze swoim obrońcą adw. T. B. Zaplanowane w tym dniu czynności procesowe dotyczyły przesłuchania świadków anonimowych. Oskarżony M. R. i jego obrońca uczestniczyli w przesłuchaniu tych świadków. Na czas wykonania tych czynności zarządzono przerwę w rozprawie, która trwała od godz. 9:15 do 12:10. Po przerwie nie stawił się adw. T. B. – obrońca oskarżonego M. R. Natomiast stawił się w ramach substytucji adw. J. R., który przekazał informacje dotyczące tzw. kolizji terminów adw. T. B., a następnie opuścił salę rozpraw. Z dalszego przebiegu rozprawy, w której nie brał udziału obrońca M. R. wynika, że dotyczyła ona kwestii organizacyjnych związanych z uzgadnianiem ze stronami następných terminów rozprawy. Natomiast nie przeprowadzono żadnych czynności dowodowych.

W tych okolicznościach brak jest podstaw do stwierdzenia, że zachodzi bezwzględna przyczyna odwoławcza z art. 439 § 1 pkt 10 k.p.k. Uchybienie wskazane w tym przepisie, a dotyczące niebrania udziału przez obrońcę w czynnościach, w których jego udział jest obowiązkowy, powoduje naruszenie zasady prawa do obrony i zasady kontradyktoryjności. W tym też kontekście należy dokonać wykładni użytego w tym przepisie zwrotu „nie brał udziału w czynnościach”. Wykładnia funkcjonalna prowadzi do wniosku, że gdy chodzi o udział obrońcy w rozprawie głównej, to dotyczy on obowiązkowego uczestnictwa w tych czynnościach, które wiążą się z merytorycznym rozpoznaniem sprawy. W przypadku rozprawy głównej będą to czynności związane z ujawnieniem na tym forum okoliczności stanowiących podstawę wyroku (art. 410 k.p.k.). W fazie wstępnej rozprawy są to okoliczności dotyczące osoby oskarżonego (art. 213 § 1 k.p.k.), a na etapie przewodu sądowego – przeprowadzanie dowodów. Konieczny jest również udział obrońcy niezbędnego w głosach stron. Natomiast ten obowiązek nie dotyczy już ogłoszenia wyroku (art. 419 § 1 k.p.k.). Wobec tego chwilowa nieobecność obrońcy na rozprawie, gdy sąd nie rozpoznawał sprawy w przyjętym tu znaczeniu, np. podczas podejmowania decyzji o charakterze organizacyjnym, nie stanowi wskazanej bezwzględnej przyczyny odwoławczej.

Dlatego też brak jest podstaw do wznowienia postępowania z urzędu.

